

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Piotr Prusinowski

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P.G.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 18 lipca 2017 roku, w przedmiocie odmowy przeniesienia w stan spoczynku wobec niepełnienia służby przez okres roku.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2017 r.,

uchyła zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Generalny decyzją z dnia 18 lipca 2017 r., wydaną na podstawie art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm.) w związku z art. 127 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177 ze zm.), odmówił przeniesienia Pana prokuratora P.G. w stan spoczynku wobec niepełnienia służby przez okres roku.

W uzasadnieniu decyzji podnosi się, że Pan P.G. na stanowisko prokuratora został powołany w dniu 1 lipca 1987 r. W okresie od dnia 13 maja 2016 r. do chwili obecnej nie pełni służby na tym stanowisku z powodu choroby (termin zwolnienia lekarskiego upłynął w dniu 8 czerwca 2017 r.).

Pismem z dnia 23 maja 2017 r. Prokurator Okręgowy w [...] skierował wniosek o przeniesienie Pana prokuratora P.G. w stan spoczynku podnosząc, iż od roku nie pełni on służby z powodu złego stanu zdrowia. Prokurator Okręgowy w [...] uzupełnił materiał dowodowy w postaci przedstawionych zwolnień lekarskich, występując do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zbadanie ewentualnej niezdolności do pełnienia obowiązków prokuratora.

W ocenie Prokuratora Generalnego, z treści wydanego orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS z dnia 19 maja 2017 r. wynika, iż wymieniony prokurator nie jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków prokuratora z powodu choroby lub utraty sił. Orzeczenie to jest prawomocne.

Prokurator Generalny zważył, że w myśl art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm.), prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni. Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem (por. wyrok SN sygn. III PO 9/15 oraz sygn. III KRS 2/11), decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku w trybie art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, została pozostawiona swobodnemu uznaniu powołanego do tego organu, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Decyzja w tym zakresie każdorazowa podejmowana jest w oparciu o indywidualne kryteria z uwzględnieniem interesu publicznego (potrzeby prokuratury).

W ocenie Prokuratora Generalnego, w przedmiotowej sprawie przesłanki takie nie zachodzą. Mając na uwadze powyższe, brak jest podstaw do przeniesienia Pana P.G. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w [...] w stan spoczynku na podstawie art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze.

P.G. zaskarżył w całości powyższą decyzję Prokuratora Generalnego odwołaniem, w którym zarzucił zaskarżonej decyzji: 1. naruszenie przepisów prawa

materialnego, tj. art. 70 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze w brzmieniu obowiązującym do dnia 12 sierpnia 2017 r. w związku z art. 19 ustawy z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy - prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1452) wskutek jego błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, że w niniejszej sprawie nie zachodzą określone w tych przepisach warunki przeniesienia skarżącego w stan spoczynku. 2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a. mające wpływ na rozstrzygnięcie, poprzez brak w zaskarżonej decyzji uzasadnienia faktycznego rozstrzygnięcia.

Wskazując na powyższe podstawy wniósł o przyjęcie odwołania do rozpoznania i uchylenie zaskarżonej decyzji Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu odwołania podnosi się m.in., że z przepisu art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych nie wynika zwiążanie Prokuratora Generalnego treścią orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS, która stwierdził, że skarżący nie jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków prokuratora.

Skarżący podkreślił, że niestwierdzenie trwałej niezdolności do służby nie jest równoznaczne z tym, że powrócił do zdrowia i jest zdolny do dalszej służby. Ilość schorzeń, ich przewlekłość, w świetle opinii lekarza leczącego, nie pozwala na przyjęcie pozytywnej prognozy co do możliwości „wyzdrowienia” skarżącego i powrotu do służby.

W ocenie skarżącego, zaskarżona decyzja nie została należycie uzasadniona, a nadto Prokurator Generalny przyjął do oceny zasadności mojego wniosku o przeniesienie w stan spoczynku jedno kryterium, którym jest interes publiczny (potrzeby prokuratury). Analiza uzasadnienia zaskarżonej decyzji w części dotyczącej odmowy przeniesienia mnie w stan spoczynku prowadzi do wniosku, że motywy odmowy nie są znane, co oznacza, że nie mogą one zostać poddane ani ocenie skarżącego, ani też przede wszystkim Sądu Najwyższego. Wymienione przez Prokuratora Generalnego w zaskarżonej decyzji kryterium interesu publicznego (potrzeb prokuratury) nie zostało w żaden sposób uzasadnione.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania wobec braku uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku.

W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych został tak skonstruowany, że decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku pozostawiona została swobodnemu uznaniu powołanego do tego organu, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Uznanie administracyjne nie oznacza jednak dowolności, bowiem rozstrzygnięcie w tym przedmiocie powinno być podjęte przy uwzględnieniu interesu publicznego (potrzeby prokuratury) i słusznego interesu prokuratora (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2012 r., III PO 6/11, niepublikowany, z dnia 5 listopada 2015 r., III PO 9/15, niepublikowany, z dnia 12 kwietnia 2011 r., III KRS 2/11, OSNP 2012 nr 13-14, poz. 183; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., III PO 5/17, niepublikowane). Z tego względu uzasadnienie decyzji powinno zawierać motywy, którymi kierował się Prokurator Generalny odmawiając przeniesienia prokuratora w stan spoczynku. W niniejszej sprawie wymóg ten nie został spełniony, albowiem odmowę przeniesienia prokuratora w stan spoczynku Prokurator Generalny uzasadnił wyłącznie względami interesu publicznego (potrzebami prokuratury), pomijając słuszny interes prokuratora. Więcej, powołanie się w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji na abstrakcyjnie ujęty interes publiczny czy potrzeby prokuratury powoduje, że rzeczywiste motywy odmowy nie są znane i nie mogą zostać poddane ocenie Sądu Najwyższego. Przy tym, w orzecznictwie wyjaśniono, że Prokurator Generalny jest uprawniony do samodzielnego ustalania kryteriów, którymi kieruje się podejmując decyzję o przeniesieniu lub odmowie przeniesienia prokuratora w stan spoczynku, a zasadność ich przyjęcia nie podlega

merytorycznej ocenie Sądu Najwyższego, który poddaje kontroli jedynie zgodność uchwały z prawem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012 r., III PO 5/12, LEX nr 1619317). Wprawdzie w odpowiedzi na odwołanie Prokurator Generalny konkretyzuje i uściśla kryterium interesu publicznego (potrzeb prokuratury) wskazując, że nie można powołać się na interes jednostki macierzystej Pana prokuratora P.G. i na jej potrzeby kadrowe, to jednak przedmiotem kontroli Sądu Najwyższego jest wyłącznie zgodność z prawem zaskarżonej decyzji, której wady nie mogą być konwalidowane odpowiedzią na odwołanie.

Prokurator Generalny w decyzji o odmowie przeniesienia prokuratora w stan spoczynku nie uwzględnił słusznego interesu prokuratora, co już samo w sobie przesądza o niezgodności zaskarżonej decyzji z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Tymczasem w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawie uwzględnienie tego interesu było ze wszech miar konieczne, zważywszy na to że prokurator jest nadal czasowo niezdolny do pracy oraz że zgodnie z art. 115 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym od 12 sierpnia 2017 r., w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby prokurator otrzymuje 80% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni. Po upływie roku w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby prokurator otrzymuje 50% wynagrodzenia (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2012 r., III PO 6/11, w którym stwierdza się, że mając na względzie ochronę interesów majątkowych prokuratora należy przyjąć, że z reguły przeniesienie w stan spoczynku powinno nastąpić bezpośrednio po upływie roku niepełnienia służby z powodu choroby, gdyż po tym okresie prokurator już nie nabywa prawa do wynagrodzenia). Wprawdzie instytucja przewidziana w art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych wprowadzona została przede wszystkim z uwagi na interes wymiaru sprawiedliwości/interes prokuratury i ma na celu usunięcie negatywnych skutków długotrwałego niewykonywania obowiązków przez sędziego/prokuratora w zakresie organizacji pracy sądu/prokuratury (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2011 r.,

III KRS 2/11), to jednak nie uprawnia to właściwego organu do nieuwzględnienia słusznego interesu sędziego/prokuratora, ani też do przyjęcia bezwzględnej nadrzędności interesu publicznego nad słusznym interesem sędziego/prokuratora (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2017 r., III PO 8/17).

Obowiązek uwzględnienia i ważenia skonkretyzowanego interesu publicznego i słusznego interesu prokuratora, w tym jego interesu majątkowego, nie przekreśla uznaniowości decyzji o odmowie przeniesienia prokuratora w stan spoczynku i nie poszerza kompetencji Sądu Najwyższego do merytorycznej oceny zasadności takiej decyzji.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc